

ZA NOVÝM PŘÍBĚHEM RELIKVIÁŘE SVATÉHO MAURA

PŘED ČTYŘICETI LETY O TOMTO PŘEDMĚTU VŮBEC NIKDO NEVĚDĚL, DNES ALE SNAD KAŽDÝ VÍ, ŽE JE DRUHOU NEJCENNĚJŠÍ ZLATNICKOU PAMÁTKOU NA NAŠEM ÚZEMÍ. RELIKVIÁŘ SVATÉHO MAURA JE UCHOVÁVÁN NA STÁTNÍM HRADĚ A ZÁMKU BEČOV NAD TEPLOU. JEHO OBJEV JE PŘÍBĚH DOSLOVA DETEKTIVNÍ A JEHO NEJNOVĚJŠÍ OSUDY BY SI TAKY ZASLOUŽILY KNIHU.

text Václav Žmolík, moderátor a publicista foto Národní památkový ústav

S BEČOVSKÝM kastelánem Tomášem Wizovským si prohlédneme vzácnou památku, která doslova září za neprůstředným sklem, a můj společník vysvětluje a popisuje: „Relikviář svatého Maura je schránka na ostatky tohoto svatého, ale i dalších světců, mimo jiné je zde uložen i článek jednoho z prstů Jan Křtitele.“

JEDNA ČESKÁ BONDOVKA

Schrána na ostatky je nesmírně vzácnou a výjimečnou památkou zlatnictví z románské doby. Podle historiků relikviář zhotovili v benediktinském klášteře Florennes v oblasti mezi řekami Rýn a Mosela v první třetině 13. století. „Jedná se o truhlici domečkového tvaru, která je 140 centimetrů dlouhá, 70 centimetrů vysoká a 42 centimetry široká. Vyzdobená je snad všemi exkluzivními zlatnickými technikami, které ve středověku znali. Můžeme na něm vidět tepané stříbrné a zlacené sošky, drobné filigrány, emaily anebo antické gemy z 1. a 3. století před Kristem. Na čelních stranách relikviáře je pak z jedné strany soška svatého Maura, z druhé Ježíše Krista. Letos se

na něm navíc paleontologům z Národního zemědělského muzea v Brně povedlo identifikovat ještě takzvaný ropuší kámen, který je ve skutečnosti zkamenělým zubem vyhynulé pravěké ryby a kterému ve středověku lidé přisuzovali tajemné schopnosti,“ líčí kastelán.

Můj další průvodce, plukovník Jiří Míka, který má v současnosti na starosti ochranu relikviáře, mi připomíná akci někdejších československých kriminalistů v čele s plukovníkem Františkem Maryškou, dí-

ky níž byl relikviář nalezen: „Na náš stát se tehdy obrátila jedna osoba, že chce odkoupit jistý předmět, který se má nacházet asi sto padesát kilometrů na východ od Norimberku. Protože byla obava, že prodávaná věc by mohla pocházet z trestné činnosti, začali se tomu věnovat kriminalisté. Postupně od muže dokázali návodnými otázkami vyzvědět stěžejní informace, například o povaze a velikosti hledaného předmětu či stavu skryše. Nakonec se jim povedlo zúžit výběr možných variant úkrytu a pod podlahou kaple na zdejší hradě objevit právě relikviář. Ten byl pak nákladně restaurován. František Maryška další roky pečoval o jeho zabezpečení a já jsem hrdý, že si vybral mě, abych v tom po jeho smrti pokračoval. A tak mám relikviář na starosti už sedm let.“

Nejnovější příběh relikviáře svatého Maura se začal psát před pár lety, kdy se Národní památkový ústav pustil do opravy Pluhovských domů, renesančního paláce, který spolu s barokním zámkem a hradem tvoří historický areál někdejšího šlechtického

sidla v Bečově nad Teplou. Hlavní role v něm hráli tři muži: kastelán Tomáš Wizovský, plukovník Jiří Míka a správce stavby Martin Volný. Nakonec tam vznikla opravdu výjimečná muzejně galerijní expozice, která důstojně a za pomoci nejnovějších technologií prezentuje středověký skvost, který tam byl za přísných bezpečnostních opatření přenesen.

JAKO BY PLUL...

„Tak třeba jen projektování a výroba speciální vitríny, ve které je relikviář uložen, trvaly celý rok,“ vyprávějí mi. „Tato schránka, kterou zhotovila tuzecká firma, je nejbezpečnější v Česku. Ovšem kvůli její hmotnosti, která je vyšší než jedna tuna, jsme museli vyztužit podlahu sálu, ve kterém se nachází. Jen pro elektrické a zabezpečovací rozvody jsme roztáhli přes čtyřicet kilometrů kabelů.“

A výsledek stojí za to. Cenná památka je v nové trezorové místnosti působivě nasvícena a relikviář teď vypadá, jak prohlásil Martin Volný, „jako by plul...“

INZERCE

Instant je soubor povídek, glos, vyprávění a postřehů, které mám tu čest předkládat posluchačům prostřednictvím vysílání Českého rozhlasu.

Miloš Knor

Konsumujte Instant od Knora a svět bude zas o kousek lepší.

knihy 239 Kč | 240 stran

www.radioteka.cz

Po Česku vysílá ČRo Dvojka od pondělí do čtvrtka ve 14.17 a v sobotu ve 14.04